

Hur och vilka grönsaker kan man odla i tunnel? Nytt informationsmaterial.

Det finns ett ökat intresse för att odla grönsaker i tunnlar. Motiven är ofta att man vill minska effekten av dåligt väder och förlänga odlingsäsongen.

Odling i tunnlar kan ge flera viktiga fördelar för en odlare. En odlingsstunnel är en relativt billig investering som ger höjd odlingssäkerhet och ökad produktionsvolym. Detta ger i sin tur ett större bidrag till den lokala och svenska grönsaksmarknaden samt säkrare inkomster för odlaren.

En odlingsstunnel förlänger också odlingsäsongen till perioder under vår och höst när man annars inte kan odla på friland. Tunnelodling medför att odlaren kan producera tidigare primörer, odla mer värmekrävande växter samt odla och sälja färska grönsaker sent in på hösten. Tunnelodlade produkter får dessutom ofta en bättre kvalitet.

Tunnlar skyddar växande gröda från olika typer av väder som torka, kraftigt regn, hagel, vind och ogynnsamma temperaturer. Dagtid blir det oftast betydligt varmare i tunnlar jämfört med utetemperaturen, men under natten så är det endast några få grader varmare.

De höga tunnlar har ingen automatiserad ventilation. Ventilationen sker oftast genom att manuellt rulla upp och ner tunnlar sidor.

Droppbevattning används ofta i tunnlar för att försörja grödan med vatten och växtnäring. Droppbevattning ökar möjligheterna till att styra växtnäringen till grödans behov. Bevattnas hela ytan i tunneln, leder det till ett stort ogräsbekämpningsbehov genom det mycket gynnsamt klimatet. Det är inte ovanligt att droppbevattning kombineras med olika typer av marktäckning t.ex. plast eller geotextiler. Marktäckningen hindrar ogräsets utveckling och tillväxt etc. Svart markplast är effektivare mot ogräs än genomskinlig plast. Marktäckningen värmer dessutom upp jorden.

I tunnelodling är risken för olika typer av sjukdomar generellt lägre än på friland. Det finns dock en ökad risk för insektsangrepp.

Tunnelodling med korta växtföljder kan leda till problem med jordburna sjukdomar. Ett sätt att hantera problemen är att flytta tunnlar till ny odlingsmark. Det finns exempel på odlingsstunnlar som kan flyttas på räls.

Internationellt så odlas det en hel del olika typer av grönsaker i tunnlar. Tunnlar används ofta för odling av t.ex. tomat, paprika, gurka, sallat, squash (zucchini). Andra grödor som odlas är spenat, mangold, olika typer av kålväxter som broccoli, huvudkål, salladskål, blomkål, grönkål, kålrabbi, sellerikål (pak choi), men även bönor, okra, kepalök, purjolök, vitlök, och kryddväxter. På Irland sås morötter i tunnlar i mitten av mars och skördas i början av juni som knippemorötter.

Det är inte alla grödor som är ekonomiskt lönsamma att odla i tunnlar. Beslut om vilken gröda som är ekonomiskt lönsamt att odla bör grunda sig på: försäljningspris, grödans avkastning, arbetskraftsbehovet för att odla grödan, längden på odlingsäsongen etc.

Vidareläsning. - Faktablad om tunnelodlade grönsaker. <https://pub.epsilon.slu.se/15832/>
- Grönsaksodling i tunnel – en handbok för ökad tillväxt. [Länk till handbok](#)